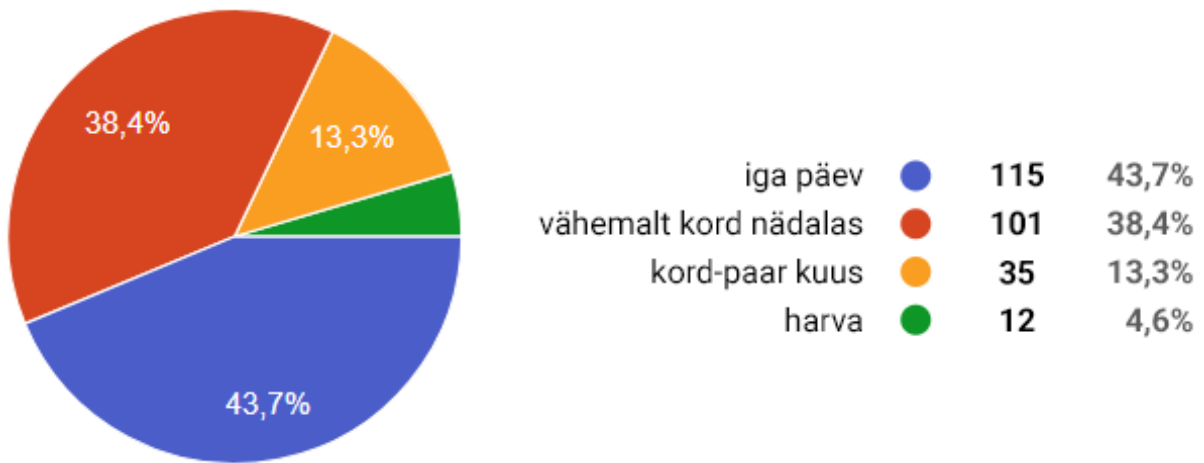

Riigi Teataja küsitlus 2017

1. Kas Te kasutate Riigi Teataja võrguväljaannet (edaspidi RT)?

2. Kas olete rahul RT-ga?

3. 2017. aastal võeti Riigi Teatajas kasutusele mitmeid uusi võimalusi kohtuteabega tutvumiseks. Kasutan:

Õigusakti sätte juures olevaid seoseid kohtulahenditega (märk kaalud)

Riigikohtu lahendite liigitust https://www.riigiteataja.ee/kohtulahendite_liigitus.html

Kohtulahendite otsingutulemustes kuvatud annotatsioone, seostatud märksõnasid ja linke seostatud sätetele

Minu RT-s kohtulahendite tellimist kohtutasandi ja menetlusliigi alusel

4. Kuidas hindate uusi võimalusi kohtuteabe saamiseks?

5. Millega olete rahul? Mis on hästi?

Ei ole veel uusi võimalusi olnud vaja kasutada.

Pole kasutanud

Üldiselt on RT kasutamine mugav ja arusaadav.

Väga mugav otsingusüsteem. Suurepärane, et õigusakti juures nüüd leitavad ka kohtulahendid.

Tore, et selline kohtuteabe funktsioon on lisatud.

Võimalus leida kohtulahendeid, seadusi

Otse leitav

Siin puudub vastuse variant - ei kasuta, kuna ei ole jurist.

Rahul olen kõigega, laialdasem kasutamine võib olla takistatud vaid enda teadmatuse tõttu.

Olen väga rahul, sest info on kiiresti leitav.

Kohtulahendite seosed on väga hea uuendus.

Olen rahul, et õigusakti sätte juurde on märge kohtulahendi kohta.

Kättesaadavus

Seaduste otsimine on kiire, hea, et saab lühendeid kasutada.

Kuna ma kohtulahendeid ei kasuta, siis tegelikult oleksin tahtnud eelmisele küsimusele vastata "ei oska öelda", aga selline võimalus puudus.

Kui RT kohta üldisemalt, siis enamasti leian kõik vajalikud dokumendid küllalt kergest üles ka ainult märksõnu kasutades.

Lihtne leida vajadusel

See, et riigiteataja olemas on.

Üldjoontes on kõige rahul. Eriti meeldib, et õigusakti otsingusse ei pea märkima täpset pealkirja vaid saab otsingut sooritada ka osalise teksti sisestamisega.

Kohtuteabega tutvumine on väga hea lahendus!

Terviklik info õigusaktide, sh muudatuste kohta. Seosed alamaktidega.

Kui tead täpset seaduse pealkirja, siis leiad üles. Seaduste menetlusinfo on väga hea ja tänuväärne materjal. Kasutan seda tihti ja väga mugav on.

Ametlikud tõlked inglise keelde on väga kasulikud ja teevad töö lihtsamaks.

Parima küljena tooks esile ingliskeelsete redaktsioonide olemasolu. See on väga kasulik. Ja kohtulahendite linkimine konkreetsete paragrahvide juurde on hea võimalus. Kasutasin seda juba enne xLaw'ga, aga nüüd saab ka selleta.

Lisaks meeldib, et redaktsioonide võrdluses on muudatused värvilisena kuvatud.

Viited lahenditele (isegi kui need ei ole alati asjakohased) on sätete juures

Toimib üpris kiiresti, akti kuva üldiselt meeldib

Otsing on kiire ja vanad versioonid on nähtavad.

Olen

Tore, et õigusaktide vahelised lingid toimivad (nt seaduse tekstist on avatav seaduse kohase volitusnormi alusel antud määrus jmt).

Aitäh RT tegijatele :-)

Kohtulahendid on väga hästi kättesaadavad.

Meeldivad kohtulahendite kokkuvõtted!

Selge dokumentide asetus lehel. Samuti redaktsioonide võrdlemine

Kõrvuti on võimalik vaadata õigusakti hetke seisuga ning eelnevaid.

Eelmiste ja tulevaste versioonide olemasolu. Lisaks võiks olla mingi lahendus, kui õigusakti rakendussäte mõjutab mingil moel põhisätte rakendamist, põhisätte juures see markeerida, kasvõi "NB! rakendussäte" ääremärkusega.

Info on hästi leitav, RT kasutamine mugav.

Ei oskagi niivõrd kommenteerida uut versiooni, kuid juba aastaid olen kasutanud märksõnastikku, mille olemasolu tänuväärseks pean.

küsimustikku täites püüdsin esimest korda RTs lahendeid läbi uute funktsioonide leida, nende funktsioonide olemasolu iseenesest on väga hea.

Otsida informatsiooni on päris lihtne

Lihtne leida lühendite nimekiri olema

Rahul olen sellega, et läbi menetluskäigu on kiiresti leitavad seletuskirjad ning et lisatud on seotud kohtulahendid.

Riigikohtu lahendid ja õigusakti juures olev seos kohtulahenditega

UX

Kõige enam meeldib liigitus, kiirelt leiab kohtulahendi.

Olen rahul, et tegeletakse uuendustega ja mõeldakse üha paremaid variante välja, et orienteeruda.

Kena leht

Lihtsus, ühest kohast saab soovitud info.

Lihtsam otsida RT-jast lahendeid; paragrahvi järgi lihtne leida relevantseid kohtulahendeid

Suurepärane võimalus tutvuda vastava sätte praktikaga ilma, et ise peaks otsima

Mugav lahendite otsingukeskkond

Lihtne ligipääs

Kasutamine on tehtud hästi mugavaks ja lihtsaks. Sättega seotud lahendite otsing on muutunud kasutajasõbralikuks.

Kõik sobib

Kõik on väga kasutajasõbralik ja kergesti mõistetav.

Kohtuteabe otsimine ja info on varasemast paremini kättesaadav.

Kujundus on lihtne ja enamjaolt loogiline, leian vajaliku info lihtsalt.

Et kohtulahendid on leitavad

Olen kõigega rahul, ei ole tekkinud tõrkeid RT kasutamisega.

Kerge kasutada

Info kättesaadavus, visuaalne mugavus, uute võimaluste lisandumine.

Olen RT tehnilise lahendusega väga rahul

Kui teaks uuendusest võib-olla oleks rahul.

Lõpuks leiab ka mingeid kohtulahendid ülesse. Seadusel annab ühest keelest teise hüpata jne
Seotud lahendeid pean veel testima.

Vastete leidmine lihtne

Otsingute filtreerimise võimalustega

Õigusaktide kättesaadavus

Õigusakti juures olevad seosed kohtulahenditega.

Et kohtulahendid leiab ühest kohast ja on olemas seaduste tõlked, menetluskäigud jms mugavalt kättesaadavad.

Täiendav sisuline osa (analüüsid jms)

Kohtulahendid on hõlpsasti kättesaadavad

Liigendus on loogiline ja hästi kasutatav

Otsingu võimalustega

Info on hästi kättesaadav

Mugavus otsimisel

Kiirelt saab info kätte

Lihtsamini leitav

Väga meeldib kohtulahendite otsimise funktsioon ja ka tõlked vene ja inglise keelde (need võimalused - lausa super, aitäh!)

Kohtulahenditest on info paremini leitav võrreldes eelnevaga.

Meeldivad viited lahenditele.

Riigi teataja on muutunud informatiivsemaks, vajalikku infot leiab kiiremini

Süsteemsus ja otsingute võimaluste rohkus

Süsteem on lihtsasti mõistetav

Vähem ajamahukas võimalus

Et RT on võrgus olemas, et on võimalik vajalikku otsida, menüüd on liigitatud, kasutatakse hüperlinke.

Operatiivsus.

Mulle meeldivad eriti kokkuvõtted kohtulahendest. Vahepeal kui otsida mingit kindla eesti või ladina keelse väljenduse tähendust, saab RT-st kiirelt vastuse.

Lehe uute võimalustega

Õigusakti sätte juures olevaid seoseid kohtulahenditega; meeldib ka see, et seaduse rakendusaktide loetelu saab lihtsasti kätte

Kohtulahendid ja terviktekstid

Üldotsingu lahter töötab päris hästi. Väga meeldib võimalus linkida õigusakti kehtivale versioonile, nii et ei pea igal pool linke pidevalt uuendama.

Tellimused e-postile. Kuigi võiks saada valida ka teatud valdkonna seadusuudiseid, nagu saab valida teatud valdkonna kohtulahendeid.

Mulle väga meeldib, et RT-l on Facebooki lehekülg - loen läbi pea kõik uued teavitused ning see aitab asjadega kursis olla!

Mugav ja kiire

6. Millega Te ei ole rahul? Mis võiks olla teisiti? Ettepanekud.

Keeruline on leida enne seadusetekstide RT elektroonilises variandis avaldatud tekste.

Mulle tundub, et kohtuteabe funktsioon ei tööta alati asjakohaselt.

Otsing võiks olla tark - kirjaveaga ei leia tulemusi. Samuti kui panna otsingusse seaduse lühend, saab vastuseks kehtiva õigusakti, kuid kehtetuid ei näita. Oleks kergem, kui ei peaks pikalt välja kirjutama, millist kehtetut õigusakti otsitakse. Või siis võiks kehtiva seaduse juures olla link eelnevatele kehtetutele redaktsioonidele saamiseks.

Pole rahul sellega, et õigusakti sätte juurde tehtud märked kohtulahendite kohta pole "lõpuni valmis" e seda süsteemi ei saa veel usaldada.

Teabenõudele vastamise kiirus jätab soovida

Seaduse ingliskeelset varianti võiks olla lihtsam leida.

Õigusaktidest leitud ilmsetest ebatäpsustest teavitamine peaks olema mugavam.

KOV õigusaktide otsimine nõuab mitut eraldi klikki. Kas selle nõ üldotsingumootoriga ei oleks võimalik seda siduda? Või siis, et vähemalt 1 klikiga saaksin õige koha, kust otsima hakata

Vahel ei õnnestu sõnade kombinatsiooni kasutades leida õiget dokumenti, kuigi selline sõnade kombinatsioon on õigusaktis olemas.

Kogu kontseptsioon on läbi mõtlemata, kohati head ideed saamatult teostatud.

Pole ettepanekuid

1. Otsing võiks laialdasema haardega töötada, st et ei peaks ülitäpselt otsitava kiriapilti teadma. Google otsing töötab seepärast isegi paremini.

2. Lingimärkmik võiks töötada redaktsioonikehtivuse põhiselt või siis võiks olla sellest analoogversioon. Lingimärkmik, mis uuendab oma määruseid automaatselt.

Kui õigusakti sees minna soovitud lingile, võiks uus õigusakt avaneda uues aknas nii, et see mille sees link asus ka avatuks jääks.

Võiks olla lisaks nupp, millega saab lehe n.ö kohe üles kerida. Otsing võiks olla lihtsamini kättesaadav, kui olen kuskil lehe keskel, et ei peaks lehte üles kerima ja seal järgmist seadust sisestama otsingu lahtrisse. Inglise keelses versioonis võiks ka otsing olla mugavam ja kohe inglise keelse versiooni esimeses vaates.

Õigusaktide otsing võiks olla võimalik ka siis, kui sisestatud märksõnas on nt üks täht valesti. Hetkel ei ole sellisel juhul õigusakt leitav.

Varasemalt oli RT-s ka info lähitulevikus RT-s avaldatavatest õigusaktidest - praegu seda kas pole või ei ole see lihtsalt leitav.

Viite korral teisele §-ile võiks olla võimalik kohe näha viidatava §-i sisu (nii nagu RT laienduses).

Otsingufilter võiks võimaldada õigusakte otsida paindlikumalt. Näiteks, kui ei tea õigusakti täpset nimetust, siis võtab otsimine päris kaua aega.

Konkreetsete sätetega seotud kohtulahendeid võiks olla rohkem ära näidatud.

Seadust pealkirja järgi otsides ei leia üles, kui midagi on pealkirjas valesti. Nt seaduse pealkiri kirjutatakse lahku, aga otsingusse paned kokku või vastupidi. Otsinguga võiks välja anda, kui on sarnane pealkiri, nt nagu Google otsing annab välja ja hakkab pakkuma. Mõnda asja on võimatu üldse leida, nt eelmiste aastate riigieelarved. Mõndasid asju ei ole süstemaatilises ka, nii et ei leia ei otsingu ega süstemaatilise alusel. Kui otsingumootor on nii hea nagu Google, siis poleks märksõnastikku vajagi. Mõnes seaduses, nt RES on tulevikus kehtima hakkavad sätted ka juba kehtiva sees olemas. See tekitab tõelist segadust, sest kui paned mingi kuupäeva redaktsiooni, siis eeldad, et näed kehtivat. Seega ettepanek oleks siiski, et kehtiv redaktsioon oleks kehtiv. KorS rakendamist on üleüldse täiesti võimatu leida, sest see on muutmise seaduse osa (korrakaitse seaduse muutmise ja rakendamise seadus) ja lihtsalt kui panna terviktekstide otsingusse "korrakaitse", siis ta seda ei leia. On vaja otsida algtekstidest. Siit ka ühtlasi normitehniline ettepanek, et rakendamise seaduse ja muutmise seadused võiksid siiski olla eraldi. KOV-de õigusaktide otsingu puhul - väga raske aimata, kas asja on vastu võtnud volikogu või valitsus. Aga sellist varianti ei ole otsingus, et paned ainult KOV nime ja siis otsid. See on alati mingi loterii, et kas satub õige otsing olema.

Eesti keelne tekst võiks olla paremini seotud inglise keelega. Inglise keeles seaduse või mõne muu õigusakti otsimine on ebamugav

Otsing töötab ainult siis, kui tead põhimõtteliselt seaduse nime, see võiks paindlikum olla. Samuti võiks inglise keelde tõlkida ka kõik määrused.

1. Muutke otsing kasutajasõbralikuks. Hetkel on seaduste, aga eriti määruste, otsimine RT üldotsingust täielik peavalu. Nt kui on vaja otsida ministri nr.40 määrust aastast 2003, siis kiirem ja tõhusam on seda teha Google kui RT vahendusel.

1.1. RT otsing võiks lubada sõnatüvede kasutamist. Sageli peab nuputama, mis käändes seaduse nimi on, et see RT üles leida. Kui aga korrektset käänet ei tea, siis otsing ühtegi tulemust ei kuva.

1.2. Vähemalt täpses otsingus võiks olla võimalik otsida määruseid ministri ja määruse numbri alusel (sama näide ministri määrusega- hetkel kuvab määrused alates 2014.aastast, ehkki on olemas ka varasemad. Konkreetset juhul tuli pöördumine ministeeriumisse, kus sooviti teada rahandusministri 2003.a jõustunud määrus nr.40. RT otsing sobivat määrust ei leidnud, aga Google kaudu õnnestus leida, et inimene pidas silmas 29. detsembri 1999. a määruse nr 120 "Tulumaksuseadusest tulenevate õigusaktide kinnitamine" muutmist, mis kandis numbrit 40. Paremaks kasutamiseks võiks määruste juures kuvada nende muudatused?). Hetkel seda võimalust ei ole või siis see ei toimi selliselt, et seda saaks kasutada.

1.3. Parandage RT kasumist mobiilis. Kuna maailm muutub üha nutikamaks, siis on RT mobiilis kasutamise võimalused ajast ja arust. Või vähemalt tehke nii, et teksti ei peaks alatasa suurendama selleks, et see muutuks loetavaks.

1.4. Et sisukord ei kaoks vasakult äärelt ära, kui seal paragrahvile klikkida. Jube tüütu on kasutada, eriti kui on pikem seadus, sest see tähendab pidevat ketramist.

1.5. Kuna RT on võimalik paralleelselt kuvada sama seaduse kaht erinevat redaktsiooni, siis võiks luua võimaluse kuvada paralleelselt kaht erinevat seadust. See muudaks elu mõnevõrra mugavamaks ega peaks erinevate lehtede vahel hüppama.

1.6. RT liigitus on pisut kummaline, aga see on rohkem maitse küsimus. Ma ei ole kindel, kas nt erinevate tasude seadused peaksid siiski kuuluma maksuõiguse alla, kuna tasu ei võrdu maksuga...

1.7. Isikuandmed kohtulahendites- ilmselt pole RT vastutusel, aga ma olen mitmel korral leidnud kohtulahendi teksti seest isiku täisnime, kuigi see on olnud algselt initsiaalidega. Inimlik viga, aga kuidas teha nii, et nendest näpukatest teavitamine oleks lihtne ja kiire?

Et seaduse tervikteksti korral ei kuvata hiljem jõustuvate sätete juures kuupäeva, mil säte jõustub. Enamik lugejaid ei hakka rakendussätetest kahjuks hilisemat jõustumist välja selgitama. See tekitab segadust ja raskendab normide mõistmist, kuigi tundub olema infotehnoloogiliselt väga lihtsasti lahendatav.

Seadustes ja määrustes võiks olla lõiked ja punktid erinevate taandriididega. Näiteks paragrahvid ja lõiked algavad ühesuguse piiri pealt, kuid punktid võiksid alata nendest ühe taandria võrra kaugemalt. Sellisel moel oleks seadust lihtsam ja mugavam lugeda.

Uued lahendused on toredad, aga enne seda, kui kõik lahendid on sinna lisatud, ei oleks tohtinud vana süsteemi mahe võtta.

Seaduse seletuskirjad võiksid olla RTs kättesaadavad. Võiks olla eraldi tab, mille all on seaduse seletuskiri. Seletuskirja leidmine ei ole alati menetlusteabe alt kõige mugavam protsess.

keeruline täpne otsing, redaktsioonide võrdlemine ei jookse kohakuti, esileht - kellele mõeldud? RT võiks olla oluliselt paremini struktureeritud ja info lihtsamalt kättesaadav

Otsing ei ole intuiitivne ning tihti tuleb vajaliku asja leidmiseks kasutada oma mõistust ja aega selmet leida vajalik seadus või määrus hõlpsalt. Lisaks on probleem linkimisega otsingumootoriga, tihti viib ta kehtetule tekstidele.

Peamised õigusaktid võiksid olla tõlgitud ka veen keelde.

Väga tervitatav on, kui avaldatud seadustele lisatakse juurde ka seaduste seletuskirjad, samuti avaldatud määrustele võiks juurde lisada seletuskirjad. Kui on olemas seaduste kommenteeritud väljaanded, siis võiksid ka need iga seaduse juures olla elektrooniliselt avaldatud.

Ei ole võimalik teostada nn "hägusast otsingut", nt kui ei tea täpset seaduse nime või selle lühendit ning kui sisestada otsitav märksõna, ei paku süsteem välja võimalikke seadusi, mida otsitakse.

Ei saada aru mida praktikud vajavad

Lihtne otsing võiks pakkuda üksnes valikuid, mis annavad otsingu vasteid, mitte suvalisi (poolikuid) sõnu, millest tegelikult abi ei ole. Samas eriti hea oleks kui täpse otsingu alt terviktekstide otsing redaktsiooni kehtivuse kuupäeva järgi suudaks teha päringuid ka kaugemale ajas tagasi kui vaid 01.06.2002.a. Ehk palun digitaliseerida ja süstematiseerida ka vanemad õigusaktid.

Olen leidnud huvipakkuvad kohtulahendid.

Otsingusüsteemid on pisut paindumatud. Nt võiks täppisotsinguga olla võimalus otsida ka lihtsalt "ministri määrust", kui nt ei ole teada, kas mõni konkreetne MKM määrus on antud majandusministri, majandus- ja kommunikatsiooniministri, majandus- ja taristuministri ettevõtlus- ja tehnoloogiainistri või ettevõtlusministri poolt. Sama ka teiste päringutüüpide puhul, milles pakutavad rippmenüüd on väga detailsed (see aitab otsitavat täpselt teades) - võiks pakkuda ka mõne vähemdetailse otsinguvariandi, mis siiski aitaks otsingut kitsendada.

Enda otsingusõna järgi otsimine tihtipeale ei näita kõiki vajalikke lahendeid. RT on kapriisne brauserite osas, visates kohtulahendi failivormingu nii kummaliseks, et seda ei saa lahti.

Google võiks anda guugeldades kohe kehtiva redaktsiooni

Võiks olla selline süsteem, mis teatab, kui mingis seadustikus tuleb kehtimisele uus redaktsioon. Näiteks RT kasutaja võib ära märkida, mis seadustikud teda huvitavad ning siis kuidagi saadab automaatne süsteem talle nt meili, et hakkas kehtima uus redaktsioon. Või üldiselt kõikide seadustike lauses, kui tuleb kehtimisele uus redaktsioon, teatab süsteem inimest, kes on seda soovinud.

Õigusakti otsing nõuab suhteliselt täpselt õigusakti nime. Kui õigusakti nimi ei ole täpselt teada, siis on seda leida keeruline.

Teavitamine. Märgist "kaalud" sain teada antud küsitlusest, kuigi see paistab väga praktiline lahendus, mida olen ammu taga igatsenud.

Üks asi, millest olen viimasel tihti puudust tundnud, on eestikeelse redaktsiooni ja tõlke samaaegne lugemine. Äkki saab näiteks sarnaselt erinevate redaktsioonide võrdlusele teha kaks kõrvuti asetsevat keritavat akent, milles ühes on eestikeelne versioon ning teises sama akti tõlge.

Ma ei olnud teadlik 2017 aastal kasutusele võetud kohtuteabe leidmise võimalustest (ei teinud linnukest ühtegi kasti), kuid kohustuslik oli anda hinnang nende kasutuse rahulolu kohta.

Rubriik "menetluskäik" ei sisalda nt EISi osa. Võiks olla ühine riigi ja KOV õigusaktide keskkond, mis integreeriks EIS, Riigikogu osa, Presidendi otsused, RT ja kohtulahendid.

Olen kõigiga olen rahul

Liiga keeruliselt üles ehitatud, ei leia kunagi lihtsalt vajatud infot

Vanemate kehtivate seaduste seletuskirjad võiksid ka olla hõlpsasti seaduse juurest leitavad.

Otsingusüsteem võiks olla kasutajasõbralikum; so märksõna otsinguga annaks täpsemaid vasteid

Seaduste inglise keelseid tõlkeid kahjuks vähe, kuid need on äärmiselt olulised arvestades Eestis töötavate välismaalaste arvu.

Ei oska midagi soovitada

Paljude juristide seas populaarne xLaw laiendus töötab igati paremini kui "vanillad" RT saidi võimalused. Tahaks näha rohkem xLaw võimaluste integreerimist RT saiti. Ülikooliaeg on kõigi tänaste kasutajate jaoks varem või hiljem lõppemas, mistõttu muutub xLaw kasutamine tasuliseks (ja üpris kalliks!).

Otsing võiks toimida nii, et isegi kui seaduse täpset nime ei tea, siis otsing pakub ikkagi vasteid. A'la kas mõtlesite võlaõigusseadus, juhul kui trükkimisel on paari tähega eksitud. Praegu on nii, et kui 1 tähega eksida siis ütleb no results vms.

Võiks olla veel täpsemalt seoseid, lihtsam asju leida selle järgi kui on vaja seoseid mitme eri seaduse mitme paragrahvi vahel

Ei oska midagi halba öelda.

Otsingu mootorid võiks olla paremini indekseeritud.

Vanad lahendid võiks ka nähtaval olla, osaliselt on need puudu.

Seletuskirjad võiksid olla hõlpsasti kättesaadavad

Ei oska ettepanekuid teha, kuna kõik toimib väga hästi

Kahjuks puudub teave, millal ja millised uuendused tulevad. Ei leia kodulehel rubriiki nt vt 2017 uuendus!

Kohtulahendite puhul ei ole täpsemat kirjeldust ja vahel peab 10 määrust avama enne kui leiad õige asja. Inglisekeelsete seaduste otsimine on raskendatud, vahel ei tea seaduse nime ingl.k siis otsi eestikeelset ja siis sealt paned ingl.k peale. Inglise keelsesesse otsingusse võiks olla võimalus panna e.k ja saada vaste.

Raske leida, kui täpset pealkirja ei tea

Kohtulahendeid võiks saada lugeda nii nagu riigikohtulehel, st ilma pdf alla laadimata.

Ei ole võimalik välja pruntiida õigusakti formaadis A5, valides meelepärase teksti kujunduse, sobiva fondi suuruse,

Täiendavate funktsioonide lisandumisega on lehe alajaotistest teabe ülesleidmine keerukaks muutunud.

Märksõnadega otsimine võiks olla efektiivsem.

Otsingu funktsioon pisut kesine (N: kui kirjutati otsingusse sõna töölepingu, siis ei anna rippvalikust töölepinguseaduse valikut (mis oleks enamasti loogilisem valik), vaid "töölepingu sõlmimine hooldekodude direktoritega", mis ei ole nii loogiline. Aga muidu töötab otsing ilusasti :)

Otsingu funktsiooni töötamine üldiselt. Kuigi selle kasutamine pole hea praktika õiguslase info leidmiseks, töötab Google otsingumootor RT omast oluliselt paremini, sh märksõnapõhiselt aktidest info otsimisel.

Pole ettepanekut

* Sooviksin, et kui toksin otsikasti seadusnimetuse, et see ei arvestaks trükkimisel tekkinud juhuslikke näpuvigu (nt tähed on vahetuses, keegi kirjutab lahku "tulumaksu seadus", kuigi peab olema "tulumaksuseadus"). Praegu peab seadusnimetuse väga täpselt kirjutama. Lõpuks on lihtsam olnud guugeldada kui RT-d kasutada. Nii ei peaks ent olema. * Juhin tähelepanu, et ka RT lehel võiks olla nupp, kust oleks tekst võimalik suuremaks sättida (kasutatakse eri suuruses märke "Aa", veeb kuvataksegi siis ekraanile just selles suuruses. * Edaspidi võiks kaaluda lisada olulisemate seaduste juurde nende selgekeelsed kokkuvõtted, seda on tehtud paaris Põhjamaas. Selge keele põhimõtete kohta leiab artikleid Õiguskeelest ja selge keele kodulehelt (ei tähenda grammatiliselt veatut kirjakeelt, mõni nüanss on veel). Miks mitte teha need kokkuvõtted ka helifaili, et neist saaksid osa need, kes saavad küll kuulata, kuid lugemine on mis tahes põhjusel raske. Riik on riik ka nende jaoks; * RT avakuva (avaleht) on visuaalselt veidi vanapärase ja ajale jalgu jäänud :), kuid see võiks olla mõnusalt atraktiivne, hea infoarhitektuuriga. Nt kas rubriigi "Ilmumas ja ilmunud" võiks paigutada nii, et kõik kuupäevad ei oleks nähtavad, panna rubriik kusagile eraldi, ent nii, et kogu infot oleks siiski mugav leida? Eraldi töölaud sellele rubriigile? Teha koostööd hea infodisaineriga (nt Henri Laupmaa, Margus Simson, Tanel Kärp jpt), kes võiks anda häid soovitusi, kuidas RT lehe visuaalne pool tänapäevastada (vt nt www.minuraha.eu, e-teenuste disainimise käsiraamat, J. Margus Klaar "Kuidas tootest rohkem kasu lõigata. Sissejuhatus teenusedisaini")? * Üle võiks vaadata ka lehel kasutatud keele, nt "lihtne otsing" on "lihtotsing" ("kirjutuse laud" on vanapärase, "kirjutuslaud" tänapäevane, sama ka "lihtsa otsingu" ja "lihtotsinguga"). Pakkusin siin lihtsalt ühe suuna, millele võiks tähelepanu pöörata. * Arvestada, et kasutajakogemus on nüüdseks muutunud. a) kui miski ei toimu ühe-kahe nupulevajutusega, on see halb. Põhimõte "See lihtsalt töötab" on muutunud väga-väga tähtsaks. Kui ei tööta, ei toimi ja kasutusmugavus on kasin, siis otsitakse infot mujalt. Inimkeelse lihtsa teenuse ülesehitamine on oluline. * Nii juristidele kui ka keeleteimetajatele oleks abiks, kui oleks koht, kuhu toksin mõne termini ja mulle kuvatakse kohe lausenäited, kus see termin on sees; ja koos seadustega, milles seda terminit on kasutatud. Praegu pean klõpsama nuppu "täpne otsin", leidma kasti, kuhu termin toksida (jutumärkides); siis kuvatakse seadusnimetused hüpertekstina, klõpsan neist igaüht eraldi, iga kord vajutan Ctrl + F, toksin uuesti termini, mis mind huvitab; hakkan klahviga "Enter" terminit eri lausetest otsima. Ilmselt on selles jadas mõni asi nimetamata, kuid ... lõpuks on lihtsam guugeldada (termin + sõnaühend Riigi Teataja). Tsitaat: "Algusest lõpuni peab iga sõna, iga moment, iga tükk sellest teenusest, mis alles jääb, olema lihtne ja arusaadav". RT praegu ei ole, kuid seda on võimalik teha, kui võtta aega ja kaasata infodisainereid, kasutajaid jt.

Kõigega.

Seaduste seletuskirjad võiksid olla kiiremini ligipääsetavad.

Otsingu süsteem võiks natuke kergem olla, eriti kui on mingi kindlate märksõnadega otsimine. Ma olen juba tükk aega kasutanud RT otsingut, aga ei märganud varem AND ja OR jms kasutuvõimalust.

Paar korda olen kokku puutunud lehe ebastabiilsusega. Seda võiks parandada.

Alati ei leia otsinguga üles ja peab sisestama täpse pealkirjaga

Miks ei ole õigusaktide ja nende redaktsioonide juures seletuskirju? Otsi neid mööda igasuguste asutuste kodulehti taga nagu loll, jäädes enamasti tühjade pihkudega.

1) Õpingute tarbeks laen palju lahendeid RT-st alla. Vahel on allalaetava faili nimeks automaatselt lahendi number, vahel lihtsalt "Kohtulahend" vms. Faili nimi võiks alati olla automaatselt kohtuasja number.

2) Kui kohtuasja number ei ole teada ning otsin kohtulahendit lahendi teksti järgi, siis vahel leiab sobivaid lahendeid kiiremini üles Google'i kui RT otsingu kaudu. Sama on seadustega, st juhul kui seaduse nimetus ei ole täpselt teada.

Seaduse redaktsioonide võrdlemisel võiks olla eraldi valik "kuva ainult muudatused". Pikkadest seadustest üksikute muudatuste leidmine on hetkel tüütu ja ajakulu suur.

Rohkem teavitada inimesi, kuidas RT rohkem kasutada ja sellest kergemini infot saada.

Vene keelseid tekste uuendage, kuna inimene võib keelt osata aga see leht on liiga spetsiifiline

7. Kasutan RT-d enamasti?

riigiametnikuna

— 113 (43%)

omavalitsusametnikuna

— 38 (14,4%)

vabade elukutsete esindajana

— 7 (2,7%)

õigusala spetsialistina eraettevõtluses

— 32 (12,2%)

eraettevõtluses

— 23 (8,7%)

õppe- ja teadustöös

— 121 (46%)

isiklikes õiguslastes asjades

— 116 (44,1%)